

Svar på skriftligt spörsmål SSS 540/2017 rd

Svar på skriftligt spörsmål om utsökning och anteckningar om betalningsstörningar i fråga om minderåriga barn

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 540/2017 rd under tecknat av riksdagsledamot Satu Taavitsainen /sd:

Hur många personer under 18 år i Finland har satts under utmätning,

vilka åtgärder avser ministern vidta för att förebygga utsökning och anteckningar om betalningsstörningar hos minderåriga,

vilka åtgärder avser ministern vidta för att minderåriga som satts under utmätning och förlorat sin kreditvärdighet ska kunna ta sig ur situationen och att deras kredituppgifter rensas,

står gällande praxis i strid med barnskyddslagen,

är barns rättskydd alltför svagt i Finland i dagsläget och

har minderåriga som satts under utmätning haft rätten till information, till alternativ och till att påverka?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt statistiken för 2016 om utsökning var 479 personer födda 2000 eller senare utsökningsgäldenärer och 973 personer födda 1998–1999. Antalet minderåriga gäldenärer har sjunkit avsevärt de senaste åren. Detta beror på att det tidigare var vanligt att minderårigas förfallna betalningar, såsom sjukhus- eller försäkringsavgifter, debiterades av den minderåriga själv. Numera adresseras debiteringar till största delen till de minderårigas vårdnadshavare, vilket även är syftet med lagstiftningen. Skulder som drivs in genom utmätning är vanligtvis små och behandlingstiden kort. De vanligaste fordringarna som drivs in från minderåriga är kontrollavgifter i kollektivtrafiken, trafikförsäkringsavgifter och böter.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 540/2017 rd

Indrivning av en skuld genom utmätning ger inte upphov till anteckning om betalningsstörning för gäldenärer under 15 år. Enligt 3 kap. 113 § 2 mom. i utsökningsbalken (705/2007) lämnas inte uppgifter ut om gäldenärer som inte fyllt 15 år till den som bedriver kreditupplysningsverksamhet, och ur utsökningens informationssystem utlämnas inte uppgifter som annars är offentliga för allmänheten om gäldenärer som inte fyllt 15 år. I fråga om minderåriga som fyllt 15 år får enligt 15 § i kreditupplysningslagen (527/2017) endast uppgifter om utsökningsärenden i vilka har utfärdats hinderintyg eller lämnats uppgifter om långvarig utsökning registreras i ett kreditupplysningsregister.

Om utsökningsgrunden är en dom i tvistemål och gäldenären inte har fyllt 18 år ska utmätningsmannen utan hinder av sekretessbestämmelserna skicka ett meddelande om att ärendet blivit anhängigt till förmyndarmyndigheten i gäldenärens hemkommun. I fråga om skadeståndsfordringar skickas inget meddelande. Verkställigheten är avbruten så länge det behövs. (3 kap. 113 § 1 mom. i utsökningsbalken.) På motsvarande sätt ska utmätningsmannen, om gäldenären inte har fyllt 18 år och ansökan gäller skatt eller någon annan motsvarande offentlig fordran, till förmyndarmyndigheten göra en anmälan. Anmälningsplikten gäller skatt och offentlig fordran som debiteras på grundval av ägande eller besittning av egendom. (7 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) respektive 4 § i statsrådets förordning om verkställighet av skatter och avgifter (1324/2007).)

Syftet med bestämmelserna är att få vårdnadshavare att agera i enlighet med lagen om förmyndarverksamhet. Med regleringen försöker man även uppnå en förebyggande effekt mot att rättshandlingar vidtas i den minderårigas namn, där rättshandlingarna kan leda till att den minderåriga skuldsätts. Om vårdnadshavarna har gjort detta kan en anmälan till förmyndarmyndigheten i sista hand leda till att de skiljs från uppdraget som intressebevakare. Det är dock avsevärt mer vanligt att vårdnadshavarna, efter att de kontaktats av myndigheterna, rättar till situationen.

Helsingfors 18.12.2017

Justitieminister Antti Häkkänen